

FINANCIAL LITERACY
THROUGH PUBLIC
LIBRARIES

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

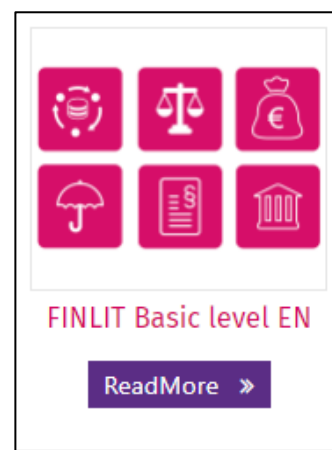
ПРОГРАМА FINLIT

Финансовата грамотност (FIN+LIT) е една от ключовите компетентности за 21-ви век. Тя представлява комбинация от финансови **познания, умения и поведение**, които ни подпомагат да вземаме разумни финансови решения, така че да постигнем финансово благополучие. Без значение колко добре управляваме личните си финанси, дали някога сме използвали кредитни или застрахователни услуги, докъде се простират познанията ни за финансовите системи и еврозоната, колко опит имаме в онлайн пазаруването или онлайн банкирането, всички ние се нуждаем от повече знания и повече умения за да защитим себе си и своите семейства в бързо променящата се и много сложна съвременна финансова среда, в която финансовите продукти и услуги стават все по-сложни и по-рискови.

Образователната програма FINLIT предоставя **знания**, развива **умения** и стимулира **прилагането** им в онлайн среда или в реалния живот. Тя е разработена като смесена форма на обучение, съчетаваща присъствени обучения с онлайн курсове и се предоставя в обществените библиотеки от обучени и сертифицирани библиотекари. Програмата е достъпна на 5 езика – английски, полски, български, румънски и словенски и се състои от две нива – за начинаещи и за напреднали, достъпни в два онлайн курса със сценарии за фасилитиране на обученията в библиотеките.

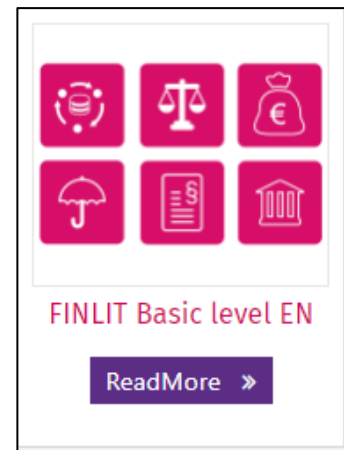
Ниво 1 от програмата се състои от 6 модула:

1. Финансово планиране и личен бюджет
2. Финансовата система
3. Кредити и заеми
4. Застраховки
5. Защита на потребителите на финансови услуги
6. Централната банка – само на полски и румънски

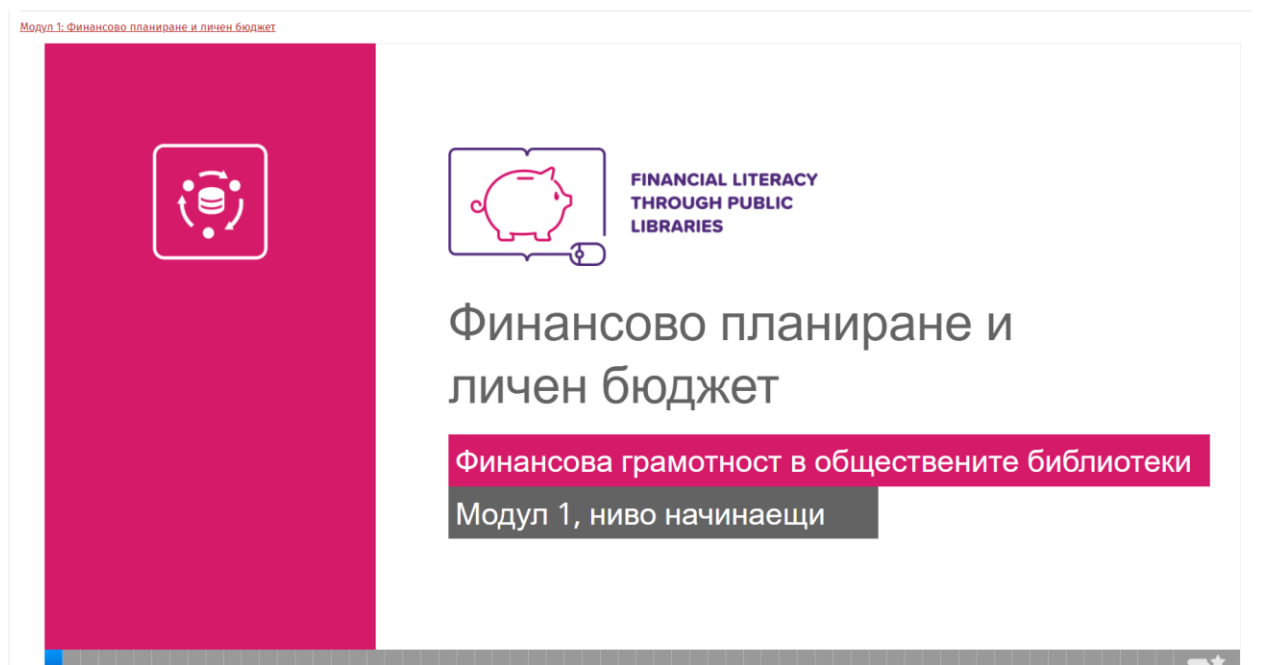
Ниво 2 от програмата се състои от 6 модула:

1. Онлайн банкиране
2. Онлайн пазаруване
3. Сигурност при финансови операции онлайн
4. Спестяване и инвестиране
5. Наследство
6. Пенсионирание и допълнителни доходи

Образователното съдържание е богато и поднесено по много интересен начин, с професионален дизайн, пълно с практически примери, интерактивни упражнения, индивидуални или групови задачи, видео и аудио ресурси. Всички модули са адаптирани към финансовата система на страната и предлаганите продукти и услуги на конкретния финансов пазар.

Ето няколко примера:

Упражнение 1: "Моите съвети"

Ще се запознаете с две семейни двойки – Петър и Анна, Нина и Георги. Разгледайте информацията за всяка една от двойките. В полето до тях са представени различни финансови цели.

Петър на 58 г. и Анна на 56 г. – женени, с две големи дъщери, живеят в собствен дом

ЦЕЛИ

- ♥ Да си купят нова кола
- ♥ Да си купят апартамент
- ♥ Да отидат на околосветско пътешествие
- ♥ Спестяване за образованието на децата
- ♥ Спестяване за пенсиониране
- ♥ Здравно осигуряване/застраховане

Упражнение 2: "Личен баланс"

Това е информация за личния баланс на Иван. Изчислете неговата нетна стойност.

АКТИВИ	лева	ЗАДЪЛЖЕНИЯ	лева
Апартамент	200 000	Ипотека	140 000
Банкови депозити	5 000	Потребителски заем	30 000
Автомобил	12 000	Лизинг	5 000
Взаимни фондове	10 000		
Къща в провинцията	50 000		
ОБЩО	?	ОБЩО	?

Изчислете

НЕТНА СТОЙНОСТ =

☒ Провери

Лесно бюджетиране с метода "20-30-50"

- При този метод разпределяте парите си само в три категории в следното процентно съотношение: 50% от доходите са за основни/фиксиран разходи, 30% - за избираеми разходи, а 20% за изпълнението на финансовите Ви цели.
- С този метод си спестявате формирането на множество различни категории при планирането на разходите си.
- Можете да промените процентните съотношения, така че по-адекватно да отразяват личната Ви ситуация. Например, може да насочите 60% от доходите си за основни разходи, 30% за избираеми разходи и 10% за финансовите Ви цели (по схема „60-30-10“).

50% от приходите ви

Основни разходи (Нужди)

Кликнете тук, за да научите повече!

30% от приходите ви

Избираеми разходи (Желания)

Кликнете тук, за да научите повече!

20% от приходите ви

Финансови цели (Индивидуални за всеки)

Кликнете тук, за да научите повече!

Валутен борд

- На 10 юли 2020 г. България е приета за член на валутно-курсовия механизъм ERM II и банковия съюз, т.нар. «чакална за еврото».
- Валутният борд се запазва до приемането на еврото. Курсът на лева към еврото остава непроменен.

Рефинансиране на кредит

Рефинансиране на кредит означава вземане на нов кредит, с който погасявате старите си задължения.

Вариант 1 – рефинансиране за погасяване на стар кредит с нов от банката, която го е отпуснала, но при нови, по-изгодни условия.

Вариант 2 – рефинансиране за погасяване на стар кредит с нов, отпуснат от друга банка.

Вариант на рефинансиране: Обединяване на дългове

Обединяването на дълговете в един се прави чрез отпускане на нов кредит за рефинансиране, с който се погасяват изплащаните до този момент заеми – например, потребителски заем, кредитна карта, овърдрафт. Основната полза за потребителя е, че задълженията се плащат вече с една месечна вноска, на една дата, начисляват се такси и удържки за поддържане на една сметка.

Какво научих в този модул?

Проверете знанията си, като вземете теста!

1. Често се употребява фразата, че застраховките осигуряват защита от определени рискове. Това по правило означава, че:

Служителите на застрахователите са поели ангажимент да опазват вашето движимо и недвижимо имущество

Дава ви гаранция, че точно на вас нищо лошо няма да се случи.

Ако се случи събитие, описано като риск в застраховката ви, вие ще получите обезщетение, което да ви помогне да се справите с финансовите последици от него.

FINANCIAL LITERACY
THROUGH PUBLIC
LIBRARIES

Банкиране и онлайн банкиране

Финансова грамотност в обществените библиотеки

Модул 1, ниво напреднали

Фалшиви SMS-и

- Често срещана измама е фалшив смс, в който се предлага доплащане.
- В него пише, че трябва да въведете потребителското си име и паролата си за електронното си банкиране, но това означава, че най-вероятно ще изгубите всичките си пари.

Смишинг (комбинация от думите SMS и Фишинг) е опит за измама, чрез която да бъде получена лична, финансова или свързана със сигурността информация чрез текстово съобщение.

КАК РАБОТИ ИЗМАМАТА?

Текстовото съобщение обикновено изисква от вас да кликнете върху линк или да се обадите на телефонен номер, за да "потвърдите", "актуализирате" или "активирате" профила си. Но ... линкът води до фалшив уебсайт и на телефонния номер отговаря компаник, който се представя, че е от реална компания.

Три основни спестовни фонда

Това са трите основни спестовни фонда, които трябва да имате:

АВАРИЕН ФОНД

ФОНД „КРАТКОСРОЧНИ И СРЕДНОСРОЧНИ ФИНАНСОВИ ЦЕЛИ“

ФОНД „ДЪЛГОСРОЧНИ ФИНАНСОВИ ЦЕЛИ“

Изгледайте видеото преди да продължите!

ПОЗДРАВЛЕНИЯ!

Как да започнете курс по финансова грамотност?

1. Регистрирайте се на платформата FINLIT – следвайте стъпките в ръководството за потребителя <https://finlit.eu/edu/mod/page/view.php?id=42>
2. Свържете се с една от библиотеките, които предоставя обучение по FINLIT в България и получите информация за предстоящите курсове.
3. Определете нивото си и започнете курс – препоръчваме да започнете с основното ниво и след това да надградите знанията си с модулите за напреднали.

Курсовете по FINLIT са безплатни и се предоставят в обществените библиотеки от образователни и финансови експерти като се подпомагат от сертифицирани библиотекари-обучители.

След успешното завършване на курса всеки обучаем получава автоматично генериран **сертификат** с уникален номер.

